...5 оной январиин
17
СРЕДА
№ 11 (4647)
Сэн 20 мунгэн

Бухы оронуу дай пролетаринар, нэгдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ
ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй
болон БМАССР-эй
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ОРГАН

ХҮРЭНГЭ ХААХА ТҮСЭБӨӨ ХҮСЭД ДҮҮРГЭЕ!

...рай тарилгын эхилхэ ...р ерэхэ бүри ойртожо ... Тиихэ тумань бэлэдхэ ...дэлмэри бүри түргэ ...даха зэргэтэй. Тарил...хы хэрэгсэлнүүдые сай ...соонь эрхим шанартай-...бэлэдхэхын хажуугаар, ... Фонд байгуулха хэ... ургэлжэ ехэ анхарал ... шухала.

...убликын колхоз, совхоз ...С-үүд Бурят-Монголые ...вардеецүүд болон ин...тнүүдһээ сүлөөлһэнһөө 25 жэлэй ойн урда тэ...алистическэ мүрысөөндэ ...эйгээр оролсон, үндэр хурааха али бүхы хэм...үдые абажа байна. Ал...ове амжалтануудаар ...ие уряалһан Бурят-Мон...ССР-эй Верховно Сов дэй ...иум, БМАССР-эй Сов-..., ВКП(б)-эй Обкомой ...ые зүбшөөн хэлсэжэ һай... Курумканай колхозууд ...ист ческэ туһалалжа ... Баргажан архинда 2000 ...р, сэлэнгын колхозууд ... центнер үрһэ үгэхөө ...э. Курумк найхидаи ...ин жэшээ республикы ... колхоз бүхэнөөр дам...э зэргэтэй. Аймаг, ко...ай хоорондо үрһөөр ту...хэ хүдэлмэри эмхи... энэ жэлэй байдал эри...э хидэ аймаг, колхо... үрһэ хааха түсэбүү... хүргэхэ хэрэгтэ нэгэ нү...нь боложе үгэхэ бай...

...энһээ гадна аймаг, кол...й доторой арга-боло...ые үрһэнэй фондо хү...э сүүлээ хэрэгтэй. Гэбэшье ... хүдэлмэри республика до... һааса эмхидхэгдээгүй ...рэһэнь хүрэнгэ хаалга ...ахыдөө ханга тангүй. Ба..., Яруунын, Мухаршэ... Тарбагатайн, Иволгын ...айкальска, Хибанскын ай...ууд үрһэ хаалгаяа аяар мү... хүртэр унжагайруулһаар. ...анскын аймаг үрһэ хааха, ...рлэхэ түсэбөө хүсөөхэ ...эн аргатай. Теэд тэдэ арга...ожэвуудаа хүсэд хэрэглэжэ ...агүй шалтагаанһаа хүрэн...хаалга ба сэбэрлэлгые хо...шуужа байна. Аяар мүнөө ...тор олон гектар тарян со...доодүй хэбтэнэ.

...Буртаг үбһэгүй баян ургаса ...бахын тулада үрһэеэ сэбэрлэ...э тарилгын кондицида хүр...хэ хэрэгтэй. Гэбэшье, зарим ...маг, колхозууд үрһэ сэбэрлэ... хэрэгтэ хайша хэрэгээр ...ндажа байна юм. Баргажа...й, Иволгын, Хорин, При...айкальска, Курумканай аймаг...ууд үрһэеэ сэбэрлэжэ, шана...рынь лабораторидо шалгуулха ...шаа шанга хэмжээ абанагүй. ...орим тэрэ үрһэ сэбэрлэдэг ма...шинануудаа таһалдалтай һу...лаар хэрэглэнэ.

... Тагнагаяа бэлэдхэлэй ...

шухала хүдэлмэри бишииханшье һаатуулжа болохогүй. Хэр ээ хүрэнгэ хааха түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй һаа үндэр ургаса хураахань хэсүү. Тиимэһээ мүнөөдэ эй дугуунуудые усадхаха хэрэгтэ хүдөө нютагуудтахи хүдэбэрилхы организаци эрид шанга хэмжээнүүдые энэ дары абаха ёһотой. Хүрэнгэ хааха түсэб колхоз, совхоз бүхэндэ дүүргэхын тулада түрүүндэ колхоз бүхэнэй доторой бүхы арганууды хэрэглэхэ, сохигдоогүй байһан ба муугаар сохигдоһон таряае энэ гэзээр сохижо дүүргэхэ, ойин, ток хамаха гэхэ мэтын шухала хүдэлмэринүүдые хэхэ зэргэтэй. Мүн хүрэнгөөр бардам колхозууд бэшэ колхозуудта социалистическэ туһаламжа үзүүлхэ уялгатай. Сэбэрлэгдээгүй байһан хүрэнгын тэрэ эрхим шанартайгаар сэбэрлэжэ тарилгын кондицида хүргэхэ ябадал хаа хаанагүй шангадхаха шухала.

Үрһэнэй тарян үрихэ ябадалтай эрид шангаар тэмсэжэ, хүрэнгын тарян хадагалха, харууһалха хэрэгтэ онсо анхарал табиха ёһотойбди. Амбаар, складуудай харуулшадта үнэн сэхэ шалгагдаһан колхозниигуудые шэлэжэ табиха хэрэгтэй.

Республикын колхоз, совхозууд Бурят-Монголые сагаан гвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэн үдэрһөө хойшо 25 жэлэй ойн урда тэхи социалистическэ мүрысөөндэ улам эршэтэйгээр оролсожо, тэрэ ойн хүртэр үрһэ хааха, сэбэрлэхэ хүдэлмэрээ сүм дүүргэхэ бүхы аргатай.

Нүхэд колхозниигууд! Улаан Армидаа улам ехэ тарян үгэхэ гэһэн дура хүсэлээ эрхим шанартай үрһэ хаалгаяа ябуулжа дүүргэнэбди. Теэд хүрэнгэ хааха түсэбөө колхоз соохи хамаг аргануудые хэрэглэжэ хүсэд дүүргэел!

Советскэ Информбюроһоо

Январиин 14-эй оперативна мэдээнһээ

Январиин 14-эй туршада манай сэрэгүүд КЕЛЬЦЕ городһоо урдуур ба баруун-урдуур добтолгоёо хүгжүүлэн үргэлжэлүүлжэ, харгы замуудай шухала узел болохо ПИЧУВ городые эзэлэн абаад, мүн тэрэшэлэн 200 гаран ондоо һуурин газарнуудые тэдэнэй дунда РАДОМИЦЕ, ЛИСУВ, КОРЫТНИЦА, БЖЕГИ, МЯСОЕА, МОТКОВИЦЕ, ЯНУБУВ, МИРКВИН, МИХАЛУВ, ГОРЫ, МЛОДЗУВЫ, КОЗУБУВ, ШИПОВ, ГЕЛЧИСКИН, СОКОЛИНА, СТАРЫ КОРЧИН, НОВЫ КОРЧИН гэдэг томо һуурин газарнуудые ба СОБКУВ, МНСОВА гэдэг түмэрзамай станцинуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаба. Иигэжэ манай сэрэгүүд 60 километр фронт дээрэ ЖИДА мүрэниие гаталан гараад, тэндэ хамгаалгын газар түхеэрхэ аргаболомжо дайсанда үгэнгүй, КЕЛЬЦЕ-КРАКОВ хоёрой хоорондохи түмэр рамые таһалаа.

ЧЕХОСЛОВАКИИН газар дээрэ манай сэрэгүүд дайсанай эсэргүүсэлтые нуга даража, ЛУЧЕНЕЦ гэдэг город ба түмэрзамай узелые, ПЛЕШИВЕЦ гэдэг город ба түмэрзамай узловой станциие эзэлэн абаад, мүн тэрэшэлэн 40 гаран ондоо һуурин газарые, тэдэнэй дунда ГОРКА, ШАНКОВЦЕ, ЯЕКЕШКА, ЗАЛУЖАНЫ, БРЕЗОВО, УГОРСКА, РОННЯНКИ, КАЛИНОВО, ИЕЛШОВЕЦ, ЛУБОРЕЦ гэдэг газарнуудые ба ГОРКА, СУШАНЫ, ЗЕЛЕНА гэдэг түмэрзамай станцинуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаһан байна.

БУДАПЕШТ городто манай сэрэгүүд немецко-венгерскэ бүлэглэлгын хүреэлһэн сахариагаа уйтаруулжа, зүүн вокзалые город шадарай поезднуудай ЧЕМЕР гэдэг станциие, городской газова заводые эзэлэн абажа, 200 гаран кварталые эзэлээ. Январиин 13-да БУДАПЕШТ городто манай сэрэгүүд 2.500 немецкэ ба венгерскэ солдат болон офицерые плендэ абажа, 5 танк, элдэб калибрын 21 ехэ буу, 57 паровоз, 2.160 түмэрзамай вагон, 60 цистернэ буляан абаба.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тагнуулшадай бэдэрэлгэ ба хэдэн газарта бага зэргын удхашанартай байлдаанууд болсһон байна.

Январиин 13-да манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 80 немецкэ танк гэмтээһэн ба угы хэһэн байгаа.

★ ★ ★

Кельце городһоо урдуур ба баруун-урдуур манай сэрэгүүд амжалтата добтолгоёо үргэлжэлүүлбэ. Дайсан бэлбол советскэ частьнуудай дабшалтые һаатуулан барихые эрмэлзэжэ, резервдэ байһан танкова ба моторизованно дивизиеэ хэрэглэһэн байгаа. Һэтэ сохигдоһон газарта немецүүд ябган сэрэгүүдые яаралаар автотранспортаар асараад, ябуун дунтань байлдаанда оруулна. Хэйно хойноһоонь контратаканууды хэһэн байгаа. Хмельник городһоо хойгуур айхабтар шанга тулалдаан болобо. Энэ оршондо дайсанай ябган сэрэгүүд ба 50 танк манай добтолжо ябаа сэрэгүүдтэ атака хээ. Советскэ ябган сэрэгшүүд, артиллеристнүүд болон танкистнууд дайсаниие бута нэрьен һалгааха үсэд шанга байлдаа хэхэлээ 41 танк ба хоёр батальонһоо улүү немецкэ ябган сэрэгүүдые угы хэһэн байгаа. Манай сэрэгүүд түргэнөөр баруун зүг тээшэ дабшажа, Кельце-Краков хоёрой хоорондохи түмэр зам ба шоссей харгые таһалһан байна. Немецүүд түрүүнэй бариһан хамгаалгынгаа түхеэрэлгэтэ түшэглэжэ тэндэ хүсэтэй шанга эсэргүүсэлтэ хэһэн байгаа. Советскэ частьнууд эрмэлзэлгэтэ атакаараа дайсаниие нуга даража, Пинчув городые эзэлэн абаба.

Һайндэртэ зорюулагдаһан спортивна зэргилгэнүүд

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэн үдэрһөө хойшо 25 жэл болоһоной ойн үдэртэ физкультурнигууд аймагай центртэ санаар ошохонь. Санашад хабарай тарилгын бэлэдхэлнүүдые шалгаха байна.

Улан-Удэ—Тарбагатай—Бичура—Кяхта — Ново-Селенгинск — Иволга—Улан-Удэ гэһэн маршрудтай агит-мото гүйлгэн февралиин 23-һаа мартын 2 болтор болохо байна. МТС-үүдэй трактор хадагалха тухай СССР-эй Наркомземэй приказай ба трактор һайн шанартайгаар заһабарилха тухай ВКП(б)-гэй Обкомой пленумэй шиидхэбэриин ямараар дүүргэгдэжэ байһаниие ба катрнуудай бэлэдхэлнүүдые мотоциклистнүүд шалгажа үзэхэ юм.

Багашуулай спортивна һургуулида һурагшад алдарта ойдо зорюулан Гүрэнэй Ленинэй Ордентэ театр соо уран һайхан гимнастическа номернуудые харуулха байна.

Республикын аймагуудаар эдиршүүд ба ехэ нэһатанай командынуудай сапын мүрысөөн болохонь.

Арадай творчествын олимпиада

Алдарта ойн дашарамда Улан-Удэ городто уранһайханай коллективүүдэй хабаададалгатайгаар арадай творчествын республиканска олимпиада февралиин 20-һоо мартын 1 болтор болохонь.

Аймагуудтахи арадай ульгэршэдые элирүүлэн олоод, тэдэнэй һайнуудыень республиканска олимпиадада хабаадуулха байна.

Улан-Удэ городто февралиин 20-һоо 22 болтор городой уранһайханай самодеятельностиин харалга, февралиин 20-һоо 25 болтор арадай дуушадай, февралиин 27-һоо мартын 1 болтор хүдөөгэй уранһайханай самодеятельностиин, февралиин 25-һаа 26 болтор ульгэршэдэй харалганууд болохо юм.

Мартын 2-һоо 3 болтор олимпиадын һүүлшын концерт болохо байна.

Залуушуулһаа бүридэһэн цех

Ажалай амжалтануудаар Заиграйн промкомбинадай гутал оёдог цех илаалтын шэнэ жэлые угтаба. Энэ цех бүхы дээрээ шахуу залуушуулһаа бүридэнхэй юм. Теэд, тэдэнэр хуушанай мэргэжэл шалабаритай хүдэлмэришэдһөө заашье муу бэшээр хүдэлмэрилжэ 1944 ондо 79.650 түхэригтэ продукци гаргаха түсэбтэй аад, 83.100 түхэригэй продукци гаргаа.

Үнгэрһэн жэлэй туршата залуу хүдэлмэришэд нүхэд Е. Жерлов ба П. Тютрин гэгшэд ажалаа эрхим оролдосотойгоор хандаба. Эдэнэр ноябрь декабрь һарануудайнгаа түсэбүүдые 120—150 процент дүүргэһэн байха юм.

Е. ЧИКАШ

МАРТЫН 2-то БУРЯТ-МОНГОЛЫЕ

сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ой гүйсэхэнь

Эрхим амжалтануудаар угтая!

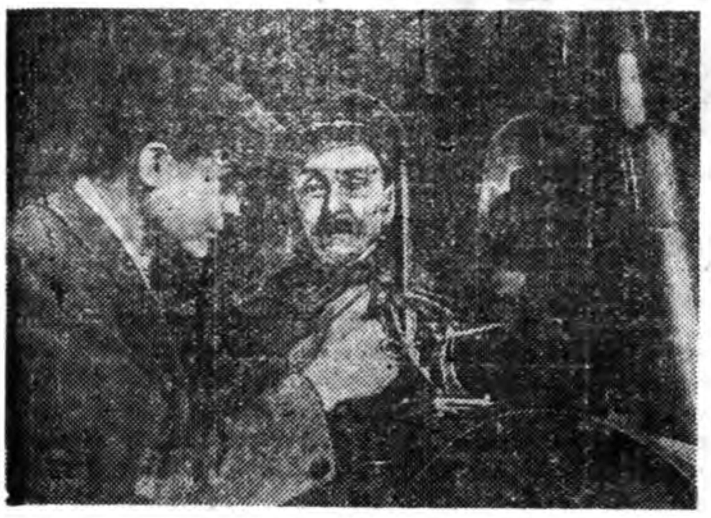
Абаһан уялгануудаа дүүргэбэ

МУХАРШЭБЭР. Зангинай сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой эрэгтэй эмэгтэй членүүд Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэн түүхэтэ үдэрые хабарай тарилгада хаһа сагтаань бэлэдхэжэ угтаха гэһэн уялгануудые абаһан байгаа.

Мүнөө энэ колхоз йхид абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэбэ. Хүдөө ажахын машинануудай заһабарилга эрхим һайн шанартайгаар 100 процент дүүргэгдэхэһээ гадна, тарилгада хэрэглэгдэхэ 1.600 центнер үрһэн хаагдаад, үдэр һүниүгүй эбэ лэжэ байха юм. Үбэлэй үедэ хэгдэхэ агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд бүримүһэн дүүргэгдэнхэй.

Тус колхозой правлениин түрүүлэгшэ ба парторганизациин секретарь нүхэр М. Л. Ивановай үүсхэлээр колхозой клуб болбосон байдалтаи болгогдоо. Эндэ эдибхитэй коммунист нүхэр Пленовская клубые даагшаар томилогдоод, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эршэмтэйгээр ябуулна.

С. КОНОВАЛОВ,
ВКП(б)-гэй айкомой пропоганда ба агитациин таһагые даагша.

Ой модо ашаха ба элэхэ механизацинуудые өөрсэдөө хангахын зорилгоор Архангельска лесотехническэ институдай мастерскойнуудта хунгэдхэгдэһэн түхэлэй шэнэ электростанци зохёогдон баригдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: электростанци байгуулха хүдэлмэринүүдэй хүтэлбэрилэгшэ К. И: Вороницын ба механик Н. Дроздовский гэгшэд станцийн хүсэнэй агрегадые зохёон тааруулжа байна.

А. Пестаковай фото (ТАСС-эй фотохронико).

Гурб дахи участок леспромхоз соогоо түрүү һуури эзэлээ

Социалистическэ мүрысөөндэ эдибхитэйгээр оролсоһон Черемховско леспромхозой модобэлэдхэлшэд үнгэрэгшэ жэлэй һүүлшын кварталай туршада ажалаа улам эршэмтэйгээр ябуулба. Шэнэ жэлые Черемховско леспормхоз дүрбэдэхи кварталайнгаа түсэб модо шэрэлгээр 111 процент, модо отололгоор 109 процент дүүргэжэ угтаа.

Модобэлэдхэлэй гурбадахи участок (начальнигынь нүхэр Рубцов) кварталайнгаа модо шэрэхэ түсэб 180 процент дүүргэжэ, леспромхоз соогоо мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлээ. Энэ участогтай нүхэр Мункуев гэгшын бригада эрхим жэшээ харуулжа, даалгабарита нормоёо ходоло үлүүлэн дүүргэдэг байха юм. Түс бригадын нүхэр Намдаков гэгшын модо отолдог звено үдэрэйнгөө график хододоо 160—170 болгоно, нүхэр Норбоевой звено—150 процент дүүргэнэ.

Дүрбэдэхи участок (начальнигынь нүхэр Рудакова) мүн баһа шадалаараа ажалаа ябуулжа, кварталайнгаа түсэб 125 процент дүүргээ. Энэ участогто нүхэр Нимаев гэгшын бригада эрхим жэшээ харуулна. Түс бригадынхид модобэлэдхэлэй үеы эхилһэнһээ хойшо даалгабарита нормоёо 150—200 процент хүртэр дүүргэнэд.

Модобэлэдхэлшэд Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлэгдэһэнһөө хойшо 25 жэлэй алдарта ойе угтуулан социалистическэ мүрысөөндэ бултадаа оролсожо, энэ үдэрые ажалай амжалтануудаар угтахаар зоригжонхой.

А. ПЕРЕВАЛОВ.

Комсомольско ажабайдал

ВЛКСМ-эй XVII городской конференци

ВЛКСМ-эй XVII городской конференци боложо, комсомолой горкомэй секретарь нүхэр Гаськовой тоосоото элидхэл зүбшэн хэлсэбэ. Тоосоото 8 һарын туршада городой комсомольско организаци залуушуулые политическээр хүмүүжүүлхэ талаар ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри хэжэ, союзнабэшэ залуушуулые ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлаха тээшэнь зоригжуулһан байгаа.

Тоосоото үе соо городой ажаүйлэдбэриин предприятинуудаар залуушуулай фронтовой бригаданууд 107-һоо 215 хүртэр ургаха зуураа, залуушуулай зүгһөө 100 гаран уралан нарижуулха дүрадхалнууд оруулагдажа, тэдэнь бэелүүлэгдэһэн байна. Городой комсомольско организаци болбол үнгэрэгшэ 8 һарын туршада өөрынгөө зэргэдэ 927 түрүү залуушуулые абаа. 126 комсомолецууд большевистскэ партиин зэргэдэ ороо. 4.370 залуушуул «Советскэ Сэюзай Эсэгэ ороноо хамгаалтын агуухэ дайн тухай» нүхэр Сталинай түүхэтэ ном гүнзэгытөөр шудалжа байнад.

Элидхэлшэ нүхэр Гаськов болбол комсомольско организацинуудай түйлаһан амжалтанууд тушаа хэлэхэ зуураа комсомольско организацинуудай хүдэлмэридэхи дутуу дунда зүйлнүүдые өлгодоор тэмдэглэбэ. Түбхын түрүүндэ, зарим комсомольско организацинууд өөһэдынгөө зэргэтэ түрүү залуушуулые хангалтагүйгөөр элсүүлхэһээ гадна, өөһэдынгөө идеологическа хүдэлмэрине үргэнөөр ябуулжа шадаагүй байшоо. Үлэшын 6 һургуулинуудай ойролоо 4-иинь өөрынгөө хүдэлмэринүүдые нормальнаар ябуулжа байха юм. Олонхи комсомольско эдибхитэд идейно-политическэ хэмжээгээ дээшэлүүлхэ талаар анхарал эрол-го гарганагүй. Союзнабэшэ залуушуулай дунда научно-гэгээрэлэй ба сэрэгэй-физкультурна хүдэлмэринүүд мүн лэ муугаар ябуулагдана.

Ажаүйлэдбэриин предприятинуудай ба эмхи зургаануудай дэргэдэхи клуб, улаан булангууд хүдэлмэреэ муугаар ябуулхаһаа байтагай, уранһайханай самодеятельностиие дэлгэрүүлжэ, залуушуулые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэрине хангалтагүйгөөр хэнэ. Мүн һургуулиин дэргэдэхи зарим комсомольско организацинууд өөһэдынгөө хүдэлмэрине мүнөө үеын оршон байдалтай зохилдуулан табижа шадаагүй байһаар.

Нүхэр Гаськовой элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэнүүд эдибхитэйгээр болобо. Гүрэнэй заводой дэргэдэхи ВЛКСМ-эй ЦК-гэй комсорг нүхэр Бондарев өөрынгөө үгэ соо түрүү комсомольско залуушуулай бригадын баян дүй дүршэл тушаа дэлгэрэнгыгээр тогтоон хэлэбэ. Нүхэр Бондарев ВЛКСМ-эй горкомой хүдэлмэрилэхи дутуу дунда зүйлнүүдые эрид шууд, нюур сахингүйгөөр шүүмжэлбэ. Ажалай жаяг заршам сахилтагүй, ажал хүдэлмэридөө хайхарамжагүйгөөр хандадаг комсомолецууд ба союзнабэшэ залуушуулые хүмүүжүүлхэ талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри муугаар хэгдэнэ гэжэ тэмдэглэбэ.

ВЛКСМ-эй Пригородно райкомой секретарь нүхэр Шведкова комсомольско-залуушуулай бригаданүүдай бригадирнуудтай ВЛКСМ-эй горкомой хангалтагүйгөөр хүдэлмэри ябуулһаниинь шүүмжэлбэ. Комсомолой горкомой дэргэдэхи сат үргэлжэ хүдэлмэрилхэ комиссинууд тоосоото үе соо «сат үргэлжэ ажалгүйлэмэригүй» байһан баримтануудые нүхэр Шведкова элирүүлбэ.

№ 2 һургуулиин дэргэдэ пионервожатаар хүдэлмэрилдэг нүхэр Смирнова ВЛКСМ-эй горкомой шэнэ состав саашадаа ті[...] муровска хүдэлөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ бэзэ гэжэ найдаба. ПВРЗ-гэй дэргэдэхи ВЛКСМ-эй ЦК-гэй комсорг нүхэр Гергесо[в] союзнабэшэ залуушуулай дунд[а] культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрие һайжаруулха тушаа үргэнөөр зогсон хэлэбэ.

Мүн тэрэшэлэн нүхэр Копыло[ва] (Гүрэнэй заводой цехын комсорг), Похосоева (Пединститудай комсомольско организациин секретарь), Алтухов (№ 1 ремесленнэ училищиин дэргэдэхи ВЛКСМ-эй ЦК-гэй комсорг), Паллаги[н] Бондарь, Мироненко ба Лапи[н] (ПВРЗ), Рябенко (Гүрэнэй завод), Курчин (НКГБ), Олейнико[ва] (сэрэгэй часть), Лошакова (№ 6 һургуули), Воробьёв (ажалай резерв), Садовникова (пионернүүдэй Байшан) ба ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр Грязно[в] гэгшэд үгэ хэлэбэд.

ВКП(б)-гэй горкомэй секретарь нүхэр Н. Халеевэй үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, конференцидэ ха[…] баадалсагшад комсомолой горкомой хүдэлмэрие хангалтатай дээрэ тоолоод, дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаба.

Түс конференци дээрэ А. [...] Хахалов, С. М. Иванов, М. [...] Брауде ба партиин обкомой [ба] горкомой бусад гэшүүд байлсаба.

ВЛКСМ-эй горкомой I пленум дээрэ бюрогой гэшүүдээр нүхэд Б. Н. Фролов, А. А. Кабанова, Л. В. Голованова, Е. Х. Дрогомирецкий, Ф. И. Суранов, А. [...] Гергесов ба В. А. Бердников гэгшэд һунгагдаба.

Эхэ орон ба фронтдоо загаһа ехээр үгэе!

Бурят-Монгол АССР-эй экономикодо загаһанай ажаүйлэдбэри томохон һуури эзэлнэ. Юундэб гэхэдэ, загаһанай ажахые дэлгэрүүлхэ бүхы аргаболомжотой бүхы дээрэ 21.211 дүрбэлжэн километр болохо гол горхонууд бии юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай жэлнүүдтэ республикын загаһанай ажаүйлэдбэри дээрэ ехэхэн хубилалта болоо. Хэрбээ дайн сэрэгэй урда тээхи жэлнүүдтэй сасуулбал, һүүлшын гурбан жэлдэ загаһабарилга 59 процент дээшэлүүлэгдэбэ. Консервэ болбосоруулга 105,7 процент дээшээ болоһон байна. Энэ үедэ загаһанай шэнэ заводууд, загаһа бариха моторно станцинууд, загаһанай ажалтай колхозууд, томат ба консервэ хэдэг заводууд бии болгогдоо.

Дайн сэрэгэй жэлнүүдтэ 5.257 залуунууд стахановска һургуулинуудаар дамжуулагдан бэлэдхэгдэбэ, тэдэнэрэй 3.719-иинь эхэнэрнүүд юм. 30.000 дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра шэнээр баригдаа. 5 һургуули, 5 эмнэлгын пункт ба больница, 15 столово, 12 баани, 28 улаан булан ба клубүүд, 20 ра[…]зел, 800 үхибүүдэй һуурितай хүүгэдэй сад ба яслинууд бии болгогдоо.

Үнгэрэгшэ жэлдэ гүрэнэй загаһанай заводуудай болон колхозуудай олон тоотой бригаданууд загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэһэн байна. Жэшээлхэдэ, Яруунын загаһанай заводой нүхэр Байбородинай загаһанай бригадынхид жэлэйнгээ түсэб 227 процент, нүхэр Курбетьевой бригада 257 процент дүүргэһэн байгаа. Галуута нуурай загаһанай заводой нүхэр Бимбаев бригадиртай бригадынхид 153 процент, нүхэр Сажановай бригада—110 процент, Усть-Баргажанай заводой нүхэр Алексеевай бригадынхид—128 процент, Поплевинэй бригада—137 процент, Кабанскын загаһанай заводой нүхэр Цибанай бригадынхид—130 процент, Посольско заводой нүхэр Кыштымовагай хүтэлбэрилдэг эхэнэрнүүдэй бригада 118 процент дүүргэһэн байна. Иимэ жэшээтэ һайнаар нүхэд Сорокиной, Шелковниковой, Суворовой бригадынхид хүдэлмэрилһэн байгаа.

Социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа үлүүлэн дүүргэжэ, стахановецүүдэй нэрэлэ 1362 хүн хүртэһэн байна. Мүн энэ үедэ 376 хүнээр бүридэһэн 18 загаһашадай фронтовой бригаданууд хүдэлмэрилжэ, жэлэйнгээ түсэбые холо үлүүлэн дүүргэһэн жэшээтэ баримтанууд бии. Арадуудай агуухэ вождь нүхэр Сталинай магтаалда хүртэһэндөө урмашан баярлажа, республикын загаһашад «Байгалай загаһашан» гэһэн дайшалхы танкнуудые байгуулгада 600.000 түхэриг өөһэдынгөө мөөсэлгэһөө оруулжа нүхэр Сталинай баясхаланда хүртэһэн байна.

Тиибэ ябашье республикын загаһашад жэлэйнгээ түсэбые дүүргэжэ шадаагүй дээрэһээн Эхэ орондоо ба Улаан Армидаа ехэхэн үритэй байна. Галуута нуурай загаһанай заводой коллективһээ бэшэн жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүргэжэ шадаагүй байшоо. Загаһашадай дунда ажалай жяаг заршам сахиха ябадал хааһаанагүй хангалтагүй байһаар. Иимэ байдал иланхаяа загаһанай ажалтай колхозуудай бригадануудаар үзэгдэхэ юм. Яруунын, Кабанскын ба Баргажанай аймагуудай загаһанай ажалтай колхозууд өөһэдынгөө загаһанай бригаданууды эрхим һайн түрүү хүнүүдээр бүхэжүүлнэгүй. Иимэһээ өндэхи колхозууд загаһабариха талаар ехэхэн гээгдэлдэ орошоод байха юм.

Зарим загаһанай заводууд, загаһабариха моторно станцинууд ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд загаһа бариха хэрэгые оперативнаар хүтэлбэрилдэггүй дээрэһээн, эндэ үйлэдбэриин программа хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэ. Түрүү стахановецуудай баян дүй дүршэлые гээгдэжэ ябаһан бригаданүүдай дунда тарааха ябадал ойройдоошье хэгдэнэгүй гэхэдэ үлүү юумэ болохогүй гээшэ.

Дубининска ба Горячинска загаһанай заводуудай коллективүүд загаһатай жэжэхэн гол горхонууд дээрэ губшуур табиха ябадалые тоодоггүй дээрэһээн, мүнөө гээгдэнги байдалда оробод.

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэл болоһон түүхэтэ ойе ажал хүдэлмэри дээрэ амжалтануудые түйлажа угтахын түлөө уряалһан республикын правительствын ба партиин обкомой хандалга бэшэгые манай загаһашад угаа хүндэтэйгөөр угтаад, байгша оной 1-дэхи квартал соо загаһабариха түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэ гэһэн уялгануудые абаад, эршэмтэй шангаар тэмсэжэ байнад. Мүнөө ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ ороогүй эрэгтэй эмэгтэй загаһашад байхагүй.

Мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа жэшээтэ һайнаар дүүргэжэ байдаг загаһанай заводууд, бригаданууд ба түрүү хүнүүд үдэрһөө үдэр бүри олошорно. Жэшээнь, Горячинска загаһанай завод (директорынь нүхэр Кушеев) январь һарынгаа табан үдэрэй түсэбые 189 процент дүүргээ. Дубининска загаһанай завод (директорынь нүхэр Чирко[в]) табан үдэрэйнгөө түсэбые 1[…] процент, Яруунын загаһанай завод (директорынь нүхэр Баш[…]ков)—134 процент. Посольско завод (директорынь нүхэр Ша[…]рин)—131 процент дүүргэ[…] байна. Усть-Баргажанай сомон[ой] Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Андреев) январь һарынгаа түсэбые мина[…] бач үлэц соо 112 процент дүүргэһэн байха юм. Манай [...] бүхы дээрээ январь һарын [тэ]рүүшын табан үдэрэй түсэб[ые] 114 процент дүүргэбэ.

Республикын эрэгтэй эмэгтэй загаһашад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үе[...] 1945 ондо Эхэ ороноо ба Ул[аан] Армидаа эрхим һайн шанартай загаһа элбэг дэлбэгээр үгэхэ[…]һэн айхабтар харюусалгатай хүндэтэй зорилгонууд табигда[…] Энээниие бидэнэр имагта со[циа]листическэ мүрысөө дэлгэрүү[л]жэ дүүргэхэ үүргэтэйбди.

Мүнөө үбэлэй шэрүүн хүйтэн боложо байна. Тиибэ[шье] загаһанай ажаүйлэдбэриин пре[дприяти]нүүдтэ хабаатай сүлжэнүү[д] болон моторт[ой] онгосонуу[д] һайн шанартайгаар загаһабарил[га] хабар-зунай үедэ загаһа барил[г]дань дүүрэн бэлэн болохын [түлөө] энэ гэһээр эршэтэй шанга[ар] тэмсэхэ ёһотойбди.

С. КОРЯКО, Байнапрыбтрестын эрхилэгшын орлогшо.

Бурят-Монголые сулөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойдо угтажа

АБАҺАН УЯЛГАНУУДАА АЛИ ТУХАЙ ДҮҮРГЭНЭТ?

Марксынхидай үүсхэлээр

...лыиё сагаантвардеец интервентнүүдһээ хойшо 25 жэлэй АССР-эй Верховно ...идиум, БМАССР-эй ...КП(б)-гэй Обкомой ...шэн хэлсэлгэ дээрээ ...н нэрэмжэтэ колхо- «Хориин колхозник» ...а колонно байгуул- ...ргаад тэрэнэй фонд- ...хэриг эрүүлбэ. ...инхидай үүсхэлээр ...хозууд «Хориин кол- ...н танкова колоннын ...хэхэлэн мянган ...лжа байна. Ашан- Ленинэй нэрэмжэтэ ...үүд 25 жэлэй ойн ...социалистическэ мү- ...лтадаа оролсоод ажал хүдэлмэрөө улам шангадха- ха хэмжээнүүдые хараалха зүү- раа, «Хориин колхозник» гэһэн танкова колоннын байгуулгада 100.000 түхэриг оруулхаар шиидхэбэ. Тэрэшэлэн «Красный партизан» колхозой гэшүүд танк байгуулгада 75.000 түхэ- риг эрүүлха улигэ абаа.

Республикын правительство болон ВКП(б)-гэй Обкомой хан- далгые эгбшэн хэлсэлтэдэ зорю- лагдаһан суглаануудай дээгүүр аймагай колхознигууд «Хориин колхозник» гэһэн танкова колон- но байгуулха фондодо мүнгэ оруулалгаяа үргэлжэлүүлһээр.

Н. ЦЫБЖИТОВА.

(Хориин аймагтахи манай информатор).

Малынь юундэ туранаб?

...швилиин нэрэмжэтэ ...из) һүнэй-товарна ...ан-Аралдахи гүүр- ...д үбэлжэлгэ хангал- ...тэрэхэ байна. Ха- ...дэ хохир бэлэдхэжэ ...рөһөө малаа хүйтэн ...хонуулна. Харууһал- ...гүй дээрэһээ үбэлэй ...аранууд со 24 ...мал дундаһаа доошо ...ошоһон, 13 мал ...лхэ тухандаа хүрэ- ...м. Мүн тэжээлээ шэ- рэжэ шадангүй хэдо таһалдуулдаг байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ һаалиша бүхэн бүхы үнеэдһөө үдэр бүри орой- доо 1-һээ 8—9 литр хүртэр һаана. Һүнэй тоо бүридхэл эндэ хангалтагүйгөөр табигдана.

Тэд, энээн тухай колхозой бо- лэн һүнэй-товарна фермын хү- тэлбэрилэгшэд мэдэжэ байгаад адуу малаа арбинтай тарган үбэлжүүлхын түлөө ямаршье хэм- жээ абанагүй.

Д. БАТУЕВ.

...эрһнь графигай ёһоор ябуулагдана

Октябрьска социалис- ...люцииин XXVII жэ- ...эр Сталинай хэлэ- ...элидхэл ба приказые ...ед байхадаа абаһан ...дэ уялгаяа паровоз ...һабарилдаг заводой ...цехын коллекти- ...турэтэйгөөр дүүргэ-

...хахад жэлэйнгээ ...иин 25-да 104 про- ...ормада шухала хэ- ...стьнүүдые гаргаха ...129 процент дүүргэ- ...Энэ ажалай амжал- ...ын коллективэйхид ...эй ажалаараа ба со- ...кэ мурысөөнэй дол- ...р дэлгэрүүлһэнэйн- ...түйлаба. Мүн энэ ...ниинь халаан ба ...афигай ёһоор ябуу- ...лективэй дунда наал- ...нормоёо дүүргэдэггүй ...ты болоо.

...нгын түршэдэ мас- Елекушев гэгшын ...иигаяа шалгаржа га- ...таа заводойнгоо дам- ...лаан туг хоёроохи ...хөөр барижа байна. ...түсэб декабриин 23-да ...байна. Бригадын ста- хановец зэд хайлуулагша нүхэр Жакшаев даалгабарита нормоё 180—200 процент хүргэнэ. Зэд шудхагшад нүхэд Гаврилов ба Хаирменов гэгшэд нормоё 170—190 процент дүүргэнэд.

Мүн тэрэшэлэн мастер нүхэр Фёдоров гэгшын бригадын стахановецууд ажалай үндэр бү- тээсые үдэр һүнигүй түйлажа ябанад. Формовщик нүхэр Бэ- гинский гэгшэ хэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилхэ зуураа даалгабаря- та нормоё 180 процент дүүргэ- нэ. Мүн эрэшүүлһээ гээгдэнгүй ажалаа ябуулдаг эхэнэрнүүд нү- хэд Дианова ба Елекушева гэг- шэд нормоё 230-һаа 360 про- цент хүргэнэд.

Илгэжэ ажалай фронт дээрэ амжалта түйлажа илалтын шэнэ жэлые угтаһан улаантутта кол- лективэйхид Бурят-Монголые са- гаангвардеецүүд ба интервент- нүүдһээ сулөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойе угтуулан республикын правительство болон ВКП(б)-гэй Обкомой хандалга бэшэгые ха- лүүнаар угтажа, шэнэ уялгануу- дые абаад алларта ойе амжалта- тайгаар угтахын түлөө бүхы ха- бая гарган социалистическэ мү- рысөөндэ бултаяа оролсоноой.

С. ТОПОВСКИЙ.

...зоборнин артелиин ...идэй уялга

...н Коопинсоюзай сис- ...асный путь» артелиин БМАССР-эй Верховно ...резидиум, Арадай Ко- ...ай Совет болон ВКП(б)- ...мой республикын бүхы ...хандаһан бэшэгые ...һайшаагаад, алларта ...дэ зорюулан түсэб- ...р 15.000 түхэригэй продукци гаргахабди гэһэн со- циалистическэ уялга абажа, хам- тын мүрысөөндэ халуун эдибхи- тэйгээр оролсобод. Һам хэдэт бригаднынхид хоёр һарынгаа ту- сэб болзорһоонь урид дүүргэжэ, түсэбтэ даалгабаринингаа ёһоор 13.336 һам гаргахын орондо 15.000 һам гаргахабди гэжэ нэ- гэн дуутаар мэдүүлбэд.

Үтэгжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна

Үндэр ургаса хураахын түлөө эртэнһээ хойшо өрмэлзэһэн Мар- гантын сомоной Чапаевай нэрэм- жэтэ колхозой (Бичура) гэшүүд агротехническэ хэмжээ-ябуулга- нуудые үргэнөөр ябуулан нюта- гай үтэгжүүлгын зүйлнүүдые элбэгөөр бэлэдхэжэ байна. Поли дээрэ 1.000 гаран тэргэ, огоро- дой газар дээрэ 2.100 шарга наг шэбхэ гарганхай. Мүн 55 цент- нер үнэһэ, 24 центнер шубуунай аргал суглуулһан, 6 центнер фикали бэлэдхэһэн, 500 гаран гектарта саһа тогтооһон байха юм.

Тэрэшэлэн хүдөө-ажалай маши- на зэмсэгүүд болон хомут топо гуудай заһабарилга амжалтатай- гаар ябуулагдана. Түмэршэ дар- хашуул бэлэн хамут тоног заһа- барилгашад 30 плуг, 100 гаран зэмсэг бэлэдхэбэ.

Заганай сомоной Крупскаягай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд та- рилгада баһал эртэнһээ хойшо бэлэдхэнхэй. Эндэ хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилга һайнаар ябуулагдана. 14 плуг, 30 борной, 3 сеялкэ, 60 хомут то- ног гэхэ мэтэнүүд эрхим шанар- тайгаар заһабарилжа дүүргээ. Мүн энэ колхоздо үтэгжүүлгын хүдэлмэри бараг һайнаар табиг- данхай.

Зүгөөр, Бичурын зарим колхо- зууд тарилгада бэлэдхэлэй хүдэл- мэри тон ехээр үнжэтэйрүүлжэ байна. Нютагай үтэгжүүлгын хү- дэлмэри одоо хүртэр хэрэгсээгэ- гүй байһан Бичурын сомоной, Кировэй, Новостреглнскэ сельсо- ведэй Сталинай, Буйбышевай нэ- рэмжэтэ колхозууд энээндэ бодо- то баримта боломоор байба. Эдэ колхозууд үнэһэ, шубуунай ар- гал суглуулха, поли дээрэ наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэри хангал- тагүйгөөр ябуулхатаяа хамта, мэнэ һая болтор нэгэшье гек- тарта саһа тогтоогоогүй байба. Тэрэшэлэн Логовскиин нэрэмжэтэ колхозойхид аяар мүнөө хүртэр миил арбаад гектарта саһа тэг- тооһон байха юм.

Нютагай үтэгжүүлгын хүдэлмэ- ри сэгнэнгүй үндэр ургаса хураа- ха ябадалда һаад ушаруулжа байһан эдэ колхозуудые саашадаа тэсэмээр бэшэ. Тиимэһээ эдэ колхозуудай үнэн сэхэ гэшүүд өөһэдэ дурсагдагша бүхы дутуу- нуудаа эйрын үдэрнүүдтэ усат- хажа түрүү колхозуудтай зэргэ- шэхэ ёһотой. Бурят-Монголые са- гаангвардеецүүд болон интервент- нүүдһээ сулөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн урда тээхи социалис- тическэ мүрысөөнэй дэлгэрһэн энэ үдэрнүүдтэ дурсагдагша кол- хозуудай гэшүүд дутуунуудаа баранинь усадхаха хэрэгтэ үнэн бэеэрээ оролсожо алдарта ойе ажалай амжалтануудаар угтаха дүүрэн аргатай.

А. МАНГУТОВ.

Дүнгүүд ба уялганууд

Агууехэ Октябрьска социалис- тическэ революциин XXVII жэлэй ой тухай нүхэр Сталинай хэһэн элидхэлээр омогорхоһон Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой (Түнхэн) гэшүүд үндэр ургаса ху- рааха, адуу мал үсхэбэрилхэ гү- рэнэй түсэб дүүргэхэ хэрэгтэ хоёр дабхар эршэтэйгээр оролсо- жо бата бэшэ амжалтануудые түйлаба.

Хүрэнгэ хааха түсэбөө 100 процент дүүргэһээр аяар үни болоо. Бүхы хүрэнгөө сэбэрлэжэ тарилгын кондицида хүргэхэ хэрэгтэ колхознигууд эдибхитэй- гээр хабаадалсана. Тэдэнэй дун- даһаа нүхэд Бадлаев, Федотов гэгшэд үдэрэйнгөө нормонуудые үргэлжэ 150 процент хүртэр дүүргэжэ түрүү ажалаараа тус гаар илгарна. Хүдөө-ажалай ма- шина зэмсэгүүдые заһабарилжа байгаа түмэршэ дархашуул нү- хэд Ухаев, Антаев, Халагаев, Гармаев гэгшэд эрхим шанар бо- лон үндэр бүтээсын түлөө үдэр һүнигүй тэмсэнэд. Колхозник Буда Хамаганов гэгшэ хомут то- ногуудые заһабарилга дээрэ ба- һал эдибхи гаргана.

Агротехникын эрилтэнүүдые хүсэдөөр бэелүүлжэ үндэр ургаса хурааха хэрэгтэ тариаанажалайн бүхы бригаданууд эршэмтэйгээр оролсонхой. Нүхэр Антаров хү- тэлбэрилэгшэтэй тариаанажалай 1-дэхи бригадын гэшүүд саһа тогтоохо 500 хаалта табиһан, по- ли дээрэ 235 тэргэ наг шэбхэ, 45 тэргэ мүлһэ зөөһэн, 3 цент- нер үнэһэ суглуулһан байна. Тэ- рэшэлэн нүхэр Обоевой хүтэлбэ- рилдэг бригаднынхид поли дээрэ саһа тогтоолго болон шэбхэ нө- рөлтэ барагаар ябуулна.

Тэрэшэлэн энэ колхозой мал- ажалай фермэ, гүүртүүдэй хү- дөлмэрилэгшэд садхалан болон дулаан үбэлжэлгэ хангахын тү- лөө халуун оролдолго гаргана. Үнгэрэгшэ жэлэй дүнгөөр нэ- мэлтэ түлбэри абаһан малшад Будаев, Банзарханов, Жамьянова, һаалишад Булгутова, Шарханэва, Степанова, Цыденова гэгшэд энэ жэлдэ амжалтануудаа улам ар- бидхахын түлөө үбэлжэлгэ эмхи- тэйгээр үнгэргэхэ хэрэгтэ ха- лүүн анхаралаа табинхай. Мүнөө эдэнэр Бурят-Монголые сагаан- гвардеецүүд болон интервент- нүүдһээ сулөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн урда тээхи социалис- тическэ мүрысөөндэ оролсохоор адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхын тулада үбһэ тэжээлээ гамтайгаар таргашал- ха, малаа һайнаар адуулжа ха- рууһалха, абаһан түлөө хорологүйгөөр эндо өрүүлха гэхэ мэ- тын шэнэнүүд социалистическэ уялгануудые абаба. Тэрэшэлэн тариаанажалайнь бригаданууд үн- дэр ургаса хураахын тулада бэ- лэдхэлэй бүхы хүдэлмэринүүдые бүри бушуугаар ябуулхабди гэжэ нэгэн хүн шэнгээр мэдүүлбэд.

О. ГРИГОРЬЕВА.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДААР АГРОТЕХНИЧЕСКЭ ХЭМЖЭЭ-ЯБУУЛГАНУУДАЙ ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭЛТЭ ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1945 оной январиин 10.

Аймагууд	Поли дээрэ саһа тогтоолго (процентээр)	Шэбхэ шэрэлгэ (процентээр)
Закаменай . . .	50,8	25,0
К бансын . . .	42,7	47,1
Хэжэнгын	37,1	2 ,8
Түнхэнэй	33,2	45,1
Байкало-Кударын	29,0	21,3
Сэлэнгын	28,6	50,9
Мухаршэбэрэй .	28,5	56,7
Хориин	27,3	25,1
Зэдын	26,4	29,1
Баргажанай . . .	136	43.5
Бичурын	21,2	55,6
Иволгын	20,3	44,4
Кударын	20,3	45,6
Заиграин	19,6	23,2
Тарбагатайн. . .	19,5	43,3
Прибайкальска .	17,5	45,3
Баунтын.	16,4	5,0
Хойто-Байгалай .	14,0	11,6
Кяхтын	10,5	60,2
Курумканай . . .	7,5	4,1
Яруунын	5,7	10,3
Ахын	—	—
Хамта . .	24,7	41,5

Амжалтануудаа нигэжэ арбидхана

Хэжэнгын машинно-тракторна станциин коллектив IV кварталай соо трактор болон хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдые заһабарилха түсэбөө нилээдгүй үлүүлэн дүүргэһэн байна.

МТС соохи социалистическэ мүрысөөнэй дүнгөөр нүхэр П. Доржиевай бригада нэгэдэхи һүу- ри эзэлбэ. Энэ бригадын гэшүүд 2 тракторай орондо 5 трактор, 4 плуг, 2 сеялкэ, нэгэ борной бэлэн болгоо. Заһабарилагшад Осорова, Сократова гэгшэд үргэлжэ үндэр бүтээсэнүүдые түйла- на. Бригадын гэшүүд заһаба- рилгын эхилһэнһээ хойшо МТС- эй дирекци болон партийна ор- ганизациин дамжуулгын Улаан туг бүхөөр барижа байна.

Тэрэшэлэн нүхэр Булацыреновагай бригадын гэшүүд түрүү зэргэдэ ябана. Трактористтууд Аюрзанаева, Найданова гэгшэд заһабарилгын эхилһэнһээ хойшо түрүү ажалаараа шалгарнад.

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сулөөлһэн үдэрһөө хойшо 25 жэлэй ойе угтуулан Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Советэй Президиум, БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет, ВКП(б)-гэй Обкомой хандалгада харюу болгон энэ МТС-эй коллектив амжалтануудаа улам арбидхахын зорилгоор трактор хүдөө-ажалай прицепной машина зэмсэгүүдэй заһабарилга январиин 1-нэ, комбайнуудай—июниин 15-да заһабарилжа дүүргэхэ гэһэн уялга абаба.

(Ургэлжэлэл. Эхинийнь «Б-М Үнэнэй» январиин 16-ай номерто).

Эды олон колхозник нүхэдһөө бултанһаа
Эрдэм бэлигтэ таанадтаа мүнөө барихамни.
Арадуудай вождьнэр Маркс, Энгельс, Ленинэй
Агуу Сталинай сэсэн ухаанһаа мүндэлһэн
Эдэ дүрбэн гүнзэгы удхата номуудые
Эгээл нангин бэлэг болгожо баринабди.
Эдэ номуудта хэлэгдэһэн үнэн үгэнүүдые
Эндэхи зондоо ойлгуулагты гэжэ найданабди.
Эдэнэрэй зааһан парата жаргалай харгыруу
Эрхим таанаднай дахуулхат гэжэ захинабди.
Хүн бүхэн хүл дээрэө бодожо
Хүсэтэй шангаар баярай «Ура» хашхарнад,
Аалин боложо зоной дуунай намдахада,
Абида ахайхан удхатай үгэ хэлэнэ ха:
—Үгытэй ядуу харанхы богоол малшадта.
Үнэн бата эрхэ сүлөөень олгоһон,
Агуу ехэ ород арад мантаг лэ.
Арадуудай багша эсэгэ Сталин мүнхэжэг лэ!
Хүн бүхэн алга ташан наржа
Хүхюу урматай сэдьхэл дүүрэн зогсонод ха.
Багша Сталинайгаа гэрэлтэ нэрэлэ зорюулан
Баярай дүүрэн дүхаряа барин ёһолнод.
Хүхюу танец, хатар зугаа эхилжэ
Хүл бээын солбон эрдэм гайхуулнад.
Хуур хүгжэмэй хилдааһан дээгүүр жэргээшэ
Хурга гарай уян хурдые харуулнад.
Баян хуримай түлэг наяран байхала
Баатарай Дарма амидан гүйжэ ерэбэ ха:
—Нүхэдүүд, нүхэдүүд, бусар юума болоо лэ.
Нүхэдүүд, дуулыт, дуулыт!—гэжэ хашхарба.
—Хэлэ, хэлэ, юун болооб?—гэлдэжэ
Хэдэн тээһээнь түрын зонууд суглараа.
—Адуу малдамнай шоно ороод, али ши
Амидан мэгдэн гүйжэ ерэбэ гээшэ гүш?
—Москваһаа Молотов үгэ хэлэбэ, радиогоор
Манай орондо Германи дайгаар добтолоо.
Одесса, Львов, Киев, гэһэн городуудыемнай
Олон самолёдоор эпэ үглөөгүүр бомбодоо.
—Яаһан муухай дайсад добтолоо гээшэ бэ?
Ямар һүртэй хүндэ баршад тохёолдооб.
Ингэжэ аалиханаар Абида ахайхан хэлэбэ ха.
Ингэжэ колхозой хурим түрэ таһалдашаба.

II

Ангиртын Пугала убһэнэй хуряалгата байтарынь
Армида мордохын саарһан Цырендэ ерэһэн.
Моринной туруун үүрэй толоноор тоборжо
Мүнөө ябаха захяа саарһан ерээ һэн.
Цырендэ бригадир өөрынгөө мори эмээлнэнэ.
Цырен бригадиртаа ябгаар ошохомни гэнэ ха.
Аба эжытээ, айл аймагтаа хахасахаяа
Амраг Хандаматаяа ябгаар ошохомни гэнэ ха.
Нарай бишиханһаа наадан тэнжэһэн газарнуудаа
Наранай гараха һайхан үелэ харасагаажа,
Хандаматаяа хоюулан һанаһан үгэеэ хэлсөжэ
Хабатай нютагайгаа аажам талаар алхалһууб.
Убһэнэй бухалнууд хангал үнэрөөр анхилжа,
Үндэр ургасын мүнгэн шүүлэр мэлмэрнэ.
Эртэнгэ зүтынүүд шэмэтэ тоһоёо суглуулжа,
Элдин хонтор сэсэгүүд дээгүүр дүнгинэнэ.
Үглөөнэй наран мянган алтан жолоогоо,
Үргэн дайдын нюрган хүртэр һанжуулна.
Эбхэрмэ ногоон хилгана дундуур бэлшээшэ,
Эмнит дошхон хүлэг шөнгэ талмайрна.
Арбаад залуухан ногоон мотоноор баглайрһан
Ангиртын Пугала хүрэжэ хоюулан ерэнэд ха.
Наранай шарайе гэрэлтэ долгиндоо туухуулан
Наатан шуухан бишихан горхон аһарна.
—Арбан долоотохи хабараа угтан ябахадашни
Аглаг үглөө шамайе хаража ерээ һэм.
Бишихан энэ горхоной ногоон эрье дээрэ
Битэнэй хэтын жаргал тнихэдэ эхилээ һэн.
«Хандама, энэ шинии хонид гү?»—гэхэдэмни,
«Хаража байжа юундэ асуунаш»—гээ һэнши.
«Үүлэгүй сайхан дуулаатан байна»—гэхэдэмни,
«Өөрөө хаража, мэдэжэ байнаб» гээ һэнши.
Үнэн жаргалайгаа һайхан шарайе шэртэжэ,
Үнн уяан хүсэлэнгүй тэнгэр һуугаа һэм.
Эшэжэ улайшоод, уруугаа хаража һуухадашни,
Эгээл түрүүшынхиеэ «дурланаб» гэжэ хэлээ һэм.
Хангал һайхан хабарай нангин сэсэгүүд соо
Хандама, шинии тэдэнэй нэгэн һуугаалши.
Хаанашье ябахадамни тэрэ үдэрһөө хойшоодоо,
Харгы замыемни хоёр наран гэрэлтүүлээ һэн.
Хоёр жэжэхэн сахюур сагаан шулуунуудые
Хурдан урасхалта горхоной оёорһоо гаргажа,
Намдаа инагни тэрэ үглөө үгөө һөншн
Наһандаа хадагалжа ябаарай гэжэ хэлээ һэнши.
Хоёр хүнэй эдир гэнэхэн зүрхэнүүдэй
Холбогдон хамтарһанай тэмдэг гэжэ ойлгоо һэм.
Сахюур шэнги хэлтэршэгүй хатуу абаритай,
Сахюуртаа галтай ябахабди гэжэ ойлгоо һэм.
Адуулжа ябаһан олон хониднай нийлэшоод,
Аяар холын хадын ойтуур бэлшээ һэн.
Хонид тиихэдэ биднэй нюдэндэ харагдаагүй,
Холымнай жаргалай бүрүүлхэн галнууд харагдаа һөн.

Тэрэ гэһээр гурбан хабарай үнгэрбэшье,
Тэршээ түргэн горхоной урасхалые мартадаггүйб.
Гэнен хоёрой хэтын нарата жаргалые,
Гэрэлтэ долгиндоо дуулан байдаг горхон лэ.
Уелэн нүхэсэһэн золтой үдэрнүүдээ хөөрэлдэһөөр.
Уулэндээ, газаагаа хүрэжэ ерэһэн байбат ха.
Аната ганса хүбүүгээ дайнда мордохуулхаяа
Аба эжынь забда сүлөөгүй түхеэрнэ.
Айл аймагаараа Цырен хүбүүн оросогоожо,
Айрагай архи, тарган мяхаар хүндэлүүлнэ.
Уданшьегүй бишихан шаргалаа асаржа,
Улаан сэмбэтэй мэнгол эмээлээ тохоно ха.
Аба эжынгээ хараһаар дуулаһаар байхада,
Амраг Цырендэйнгээ убсүүнтэ толгойгоо дахажа.
Эрдэни помилол арюун нёлбоһо мэлмэрүүлэн,
Эжэл Хандамань аалиханаар ингэжэ хэлэбэ ха
«Арһан зузаан минингээ оёһон бээлэйе,
Абажа инагни, һүртэ дайнлаа мордыш даа.
Аянга сахилгаан, шуһата тамын бусалаан соо,
Арбан хурганшни халуун пулемёт галдахагүйл!
Цыремни дуулна гүш, би шамһаа нюухагүйб.
Сэхэ хэлэхэмни, шамтаяа хахасахамни хүндэл даа.
Хахад зүрхэмни сээжэ сооһоомни мултаржа.
Хари холо ошохонь гэжэ мэдэнэлби.
Зол жаргалай эгээн һайханиинень шамтаяа
Зуун жэлдэ эдэлһэйб гэжэ һананалби.
Хаанашье эльгээнгүй, шамаяа хажуудаа бөөмэйлжэ
Хаража ойроошни һууһайб гэжэ һананалби.
Гансашье үдэрые шамһаа холо үнгэргэхэмни
Галабай эрьелэгтэл удаан байжа, зобохошье һал.
Ухэлтэ дайгаар жаргалаа хамгаалха шамайгаа
Өөрөө түхеэржэ, өөрөө мордохуулха ушартайб.
Зай ябыш даа!... Хайрата инаг гансамни.
Замдашни аюулай дайралдахагүйнь болтогой даа.
Хүнһөө дээрэ ябахагүй гэжэ найдаад лэ,
Хүндэтэ шамтаяа хахасажа ядаһаар гээгдэхэмнил
Абндатан хоюулаа хүбүүгээ ээлжээгээр тэбэрижэ,
Аман һайхан үреэл хэлэн гээгдэнэ:
«Аба эжыгээ ургэһэн ашалые харюулжа,
Алдар нэрэтэй, солотой ябажа бусыш даа!»
Цырен хүбүүн эжы абаяа таалаба,
Сэхэ ошожо нүхэдэйнгөө гарнуудые барисагааба.
«Колхозойнгоо ажалда үдэр һунигүй оролдожо,
Хорото дайсалые сохилсохо гэжэ этигэнэб.
Буурал эхэ, хүндэтэ эсэгэ, Хандамамни
Бусажа ерэтэрни амгалан һайнууд һуугыт даа!
Һайхан юрөөл хэлэжэ гээгдэһэн ашалдатнай,
Һайн ябаад бусахаб»,—гэжэ найдуулна.
Эмээлтэ мориндоо мордоод байхадаа, Цыренийнь,
Эжэл нүхэдһөө хахасажа ядан зүрхэсэнэ.
Ябахынхиаа гэжэ бултанаар дахяад таалалдажа,
Ябаха тээшээ морёо сохин гүйлгэбэ.
Аюулта дайнда мордоһон хүбүүгээ үдэшэжэ,
Абидатан хоюулаа гэрэйнгээ газаа зогсонод ха.
Ошохо замайнь сагааран заһархые үгтүүлэн,
Орон дэлхэйдэ сэржэм архяар үргэнэд ха.

(Ургэлжэлэлынь хожомой номерто гараха).

Хилын саана

Американска авиаци Японидо добтолбо

НЬЮ-ЙОРК, январиин 14. (ТАСС). США-гэй сэрэгэй министерствын мэдээсэхэнь хадаа Сайпан арал дээрэ (Марианска аралнууд) базатай «Ниидэдэг хэрэм» гэжэ американска хэтэрхэй ехэ хүсэтэ бомбардировщигууд [...]риин 14-эй үдэр Хонсю [...] дээрэхи (Японгиин главна [...] японско ажаүйлэдбэриин [...] барилгануудта добтолбо.

Грецидэхи байдал

ЛОНДОН, январиин 14. (ТАСС). Афинын мэдээсэлые «Рейтер» гэдэг газетын дамжуулхань хадаа Афинада болоһон байлдаануудай үедэ буу зэбсэг барин правительствын сэрэгүүдэй урдаһаа бодоһон гүрэнэй элонинтын учреждениинүүдэй бүхы гражданска албахаагшалые тушаалһаань гаргаха тухай хуулиие гречеcкэ правительство бэлдэжэ б[...]

ЛОНДОН, январиин 14. (Т[...]) Мүнөөдэр лондонско радиог[...] дээсэһэниинь хадаа эбтээ [...] тухай условинуудай ёһоор, [...]ндэ дайнай ябуулганууд [...] хахад һүни дүүрэхэ ёһото[...] һаншье һаань, һүүлэй ү[...] дэйхидэ орхедоо байлда[...] шангаханаар болоко байна.

Японидо эдеэ хоолой бэрхэшээлэй ургаһ[...] тухай японско газетэ бэшэнэ

ТОКИО, январиин 14. (ТАСС). «Асахи» газетын бэшэхэнь хадаа мүнөө жэлдэ Японидо рис болон бусад продуктнуудай дутагдал үшөө шангадаха байна. Корейда рис суглуулха ба Формозоһоо рис зөөжэ асарха ябадал транспортын бэрхэшээлтэй байһан дээрэһээ хүшэрхэн болоод байна.

Саашадаа хүтэлмэриин хүсые элсүүлжэ байһан ушарһаа мүнөө жэлдэ рис хэрэглэхэ ябадал ехэхэнээр ургаха байха гэжэ газетэ урэлжэлүүлнэ. Японидо эде[...]лой продуктнуудые зөөжэ [...] хада һаад болохо юумэнүү[...] дуулагдаһан байха ёһотой, [...]шье энэ талаар һанаа ама[...]жа болохогүй гэжэ газетэ [...]нэ. Эдеэ хоолоор хангаха [...]гые хүнгэдхэхын зорилгоо[...] вительство болбол томо гор[...]һаа арад эмиие нүүлгэхэ [...] үшөө ехээр туһалха ёһото[...]жэ статья соо хэлэгдэнэ.

Гадаадын һонин

◆ США-тэй сэрэгэй ажаүйлэдбэриин продукциие шалган шэнжалхэ комиссиин члепүүд болохо американска хоёр сенатор Италида ерэбэ.

◆ Олониитын һаналай Канатска институт болбол эб найрамдалые хангаха дайнай хойто тээхи организацида Канада нэгэдхэхэ тухай асуудал т[...] анкетын дүнгые соноcхоо. Асуудалтай ушарһан хүн[...] 90 процентнь тиимэ орга[...]цида Канада хабаадалсаха[...]той гэжэ һанадаа хэлэһэн [...]газ.

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23, АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отдело[в] партийной жизни и промышленности—7-89, сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв.); объявлений—2-64 (2 зв.).

Н—00271. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5[...]